

prima instanță: G. Moscalciuc
(Judecătoria Buiucani mun. Chișinău)
instanța de apel: N. Vascan, E. Clim, Iu. Cotruță
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-226/15

Î N C H E I E R E

11 februarie 2015

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru, Iuliana Oprea

examinând, fără înștiințarea participanților la proces, chestiunea privind
admisibilitatea recursului declarat de către Caraman Anatolie,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată a lui Caraman Anatolie
împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea
încălțării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și
repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2014, prin care
a fost respins apelul declarat de către Caraman Anatolie și menținută hotărârea
Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 decembrie 2013,

c o n s t a t ă

La 16 octombrie 2013, Caraman Anatolie a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la
constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii
judecătorești și repararea prejudiciului moral.

Prin hotărârea Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 decembrie 2013,
acțiunea a fost respinsă ca tardivă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2014, a fost respins
apelul declarat de către Caraman Anatolie și menținută hotărârea Judecătoriei
Buiucani mun. Chișinău din 19 decembrie 2013.

La 24 noiembrie 2014, în termenul prevăzut de lege, Caraman Anatolie a
declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând casarea atât a
deciziei Curții de Apel Chișinău din 24 septembrie 2014, cât și a hotărârii
Judecătoriei Buiucani mun. Chișinău din 19 decembrie 2013 cu emiterea unei
hotărâri noi prin care acțiunea să fie admisă.

În motivarea recursului Caraman Anatolie a invocat că atât instanța de apel,
cât și prima instanță nu au elucidat pe deplin toate circumstanțele importante ale
pricinii, concluziile acestora vin în contradicție cu probele administrate, fapt ce a
adus la încălcarea esențială și aplicarea eronată a normelor de drept material.

În susținerea cererii de recurs Caraman Anatolie a indicat că atât instanța de apel, cât și prima instanță eronat au ajuns la concluzia că el a omis termenul de prescripție de 6 luni de adresare în judecată prevăzut de Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești.

Astfel, susține recurentul că inițial, la 23 iulie 2012, a depus cerere de chemare în judecată la Judecătoria Rîșcani mun.Chișinău, cerere care consideră că a fost restituită ilegal prin încheierea Judecătoriei Rîșcani mun.Chișinău din 10 august 2012. La 27 februarie 2013, Judecătoria Rîșcani mun.Chișinău din nou a restituit neîntemeiat cererea sa, însă încheierea de restituire a fost menținută prin decizia Curții de Apel din 24 mai 2013.

În acest sens susține recurentul că, ulterior, după ce a fost modificată Legea nr.87 din 21.04.2011, prin schimbarea competenței, la 15 octombrie 2013, a depus cerere la Judecătoria Buiucani mun.Chișinău, din care motive consideră că termenul de prescripție nu a fost omis.

Indică recurentul că, conform Recomandării Curții Supreme de Justiție nr.2 din 01 noiembrie 2012 , pentru cererile restituite de CEDO, având în vedere restituirea tardivă a acestora de către Curte, termenul stipulat în art.7 al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, nu poate fi luat în calcul și toate aceste cereri urmează să fie examinate de către instanțele naționale, dacă reclamantul cere examinarea acestora și instanțele urmează să primească spre examinare și să examineze cererile similare care nu au fost depuse la CEDO, însă se încadrează în termenul general de prescripție – 3 ani.

De asemenea, susține recurentul că, atât prima instanță, cât și instanța de apel, constatând faptul tardivității înaintării cererii, au considerat inoportun de a se expune pe fond, prin ce consideră ca i-au încălcat dreptul la un proces echitabil prevăzut de art.6 alin.(1) din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și dreptul de proprietate prevăzut de art.1 din Protocolul nr.1 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Astfel, consideră recurentul că, judecând pricina, nu au respectat obligația de a lua în considerație toate circumstanțele de fapt și de drept pentru a adopta o hotărâre legală și întemeiată.

La 22 decembrie 2014 în adresa intimatului Ministerul Justiției al Republicii Moldova a fost expediată copia recursului declarat de către Caraman Anatolie, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței la recurs, însă Ministerului Justiției nu și-a valorificat dreptul procedural respectiv și nu a depus referință în termenul stabilit pentru aceasta, admisibilitatea prezentului recurs examinându-se astfel în lipsa referinței din partea intimatului.

Examinând temeiurile recursului declarat de către Caraman Anatolie în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, consideră că recursul este inadmisibil, din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4).

Potrivit art. 432 CPC, alin. (2), (3) și (4), se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească:

- a) nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată;
- b) a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată;
- c) a interpretat în mod eronat legea;
- d) a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.

Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care:

- a) pricina a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei;
- b) pricina a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată;
- c) în judecarea pricinii au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului;
- d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces;
- e) în dosar lipsește procesul-verbal al ședinței de judecată;

Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Caraman Anatolie nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Astfel, argumentele invocate în recurs se axează asupra fondului cauzei, referindu-se la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanțele de fond și de apel și nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Nu poate fi reținut argumentul recurentului Caraman Anatolie ca temei al admisibilității prezentului recurs precum că instanțele ierarhic inferioare în mod greșit au concluzionat că acțiunea sa a fost înaintată cu omiterea termenului prescripției, deoarece este neîntemeiat.

Atât instanța de fond, cât și instanța de apel în mod just au concluzionat asupra tardivității acțiunii înaintate de către recurent, aplicând prescripția extinctivă la cererea intimatului Ministerul Justiției al Republicii Moldova.

Se reține că prin prisma art. 3 din Legea nr. 87 din 21 aprilie 2011 privind repararea de către stat a prejudiciului, cauzat prin încălcarea dreptului la judecarea în termen rezonabil a cauzei sau a dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, la cazul speței termenul de înaintare a acțiunii a început să curgă din data încetării procedurii de executare – 14 august 2012, conform încheierii executorului judecătoresc Talmaci Roman în legătură cu executarea hotărârii Judecătoriei Grigoriopol din 04 iunie 2003, recurentului Caraman Anatolie, prin dispoziția Primarului General al mun.Chișinău din 08 august 2012, fiindu-i repartizat apartamentul nr.1 din str.L.Deleanu nr.9/2 din mun.Chișinău. Prezenta cerere de chemare în judecată însă a fost depusă abia la 16 octombrie 2013, cu încălcarea termenului de prescripție de 6 luni prevăzut de lege pentru categoria respectivă de cauze.

Or, în cauzele în care se pretinde încălcarea dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, cererea de chemare în judecată poate fi depusă în cadrul executării actului judecătoresc irevocabil sau în decursul a 6 luni de la încetarea procedurii de executare.

Totodată, nu poate fi reținut nici argumentul recurentului precum că pentru cererile restituite de CEDO, termenul stipulat în art.7 al Legii nr.87 din 21 aprilie 2011, nu poate fi luat în calcul și toate aceste cereri urmează să fie examinate de către instanțele naționale, dacă reclamantul cere examinarea acestora și instanțele urmează să primească spre examinare și să examineze cererile similare care nu au fost depuse la CEDO, însă se încadrează în termenul general de prescripție – 3 ani, or, cazul din speță nu se încadrează nici într-una din situațiile prezentate. Astfel, recurentul Caraman Anatolie a depus la CEDO cerere cu privire la neexecutarea în termen rezonabil a hotărârii Judecătoriei Grigoriopol din 04 iunie 2003. Prin Decizia din 22 aprilie 2008 CEDO a scos cererea de pe rol, luând notă de reglementarea amiabilă semnată de părți, conform căreia lui Caraman Anatolie i s-a achitat suma de 2 000 Euro cu titlu de prejudiciu moral și material, și cheltuieli cu asigurarea executării urgente a hotărârii judecătorești.

Nu poate fi acceptat ca temei de casare a hotărârilor judecătorești atacate nici argumentul recurentului privind executarea tardivă și necorespunzătoare a hotărârii Judecătoriei Centru mun.Chișinău și prin urmare producerea unui prejudiciu material și moral prin aceste acțiuni, deoarece în cazul respingerii acțiunii ca fiind depusă cu omiterea termenului de prescripție, instanțele de judecată nu se expun și asupra fondului cererii de chemare în judecată.

Alte argumente invocate în recursul declarat nu au relevanță, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau de drept procedural, respectiv nu constituie temei pentru casare a deciziei recurate, și urmează a fi respinse.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a din CPC are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se exclusiv legalitatea deciziei adoptate, dar nu și temeinicia în fapt a acesteia.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează că conform jurisprudenței degajate de Curtea Europeană a Drepturilor Omului, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să dispună de puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (speța Purcell contra Irlandei, decizia cu privire la admisibilitate din 16 aprilie 1991), însă motivele recursului invocate în speță sunt similare celor indicate în procesul judecării pricinii, asupra căror instanțele ierarhic inferioare s-au pronunțat deja în modul corespunzător.

Astfel, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de către Caraman Anatolie, ca fiind inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, 431 alin. (1) și (2), art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursul declarat de către Caraman Anatolie se consideră inadmisibil.
Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul

Iulia Sîrcu

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Iuliana Oprea